

Ekonomisk expertis eller politisk bias?

Vad påverkar politikens bedömning av ekonomin

Pierre Donatella

Steg 1: hur ser sambandet ut?

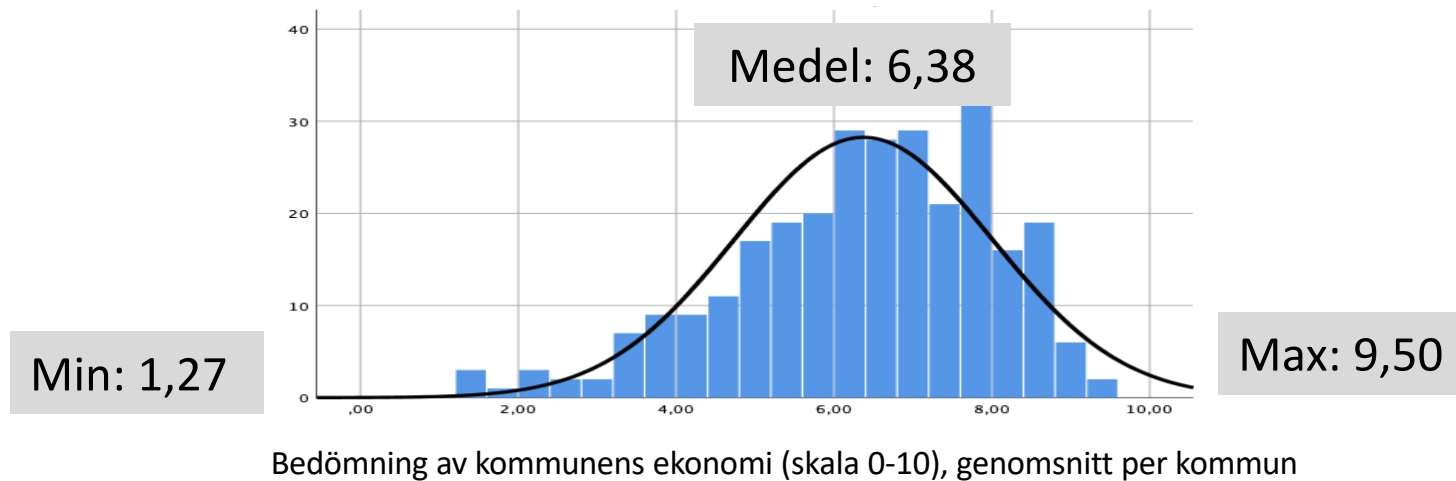
- **Pessimisthypotesen:** det finns *inga* samband mellan perceptionsbaserade och redovisningsbaserade mått på ekonomin
- **Realisthypotesen:** det finns samband mellan perceptionsbaserade och redovisningsbaserade mått på ekonomin
- **Optimisthypotesen:** det finns *starka* samband mellan perceptionsbaserade och redovisningsbaserade mått på ekonomin

Steg 1: hur ser sambandet ut?

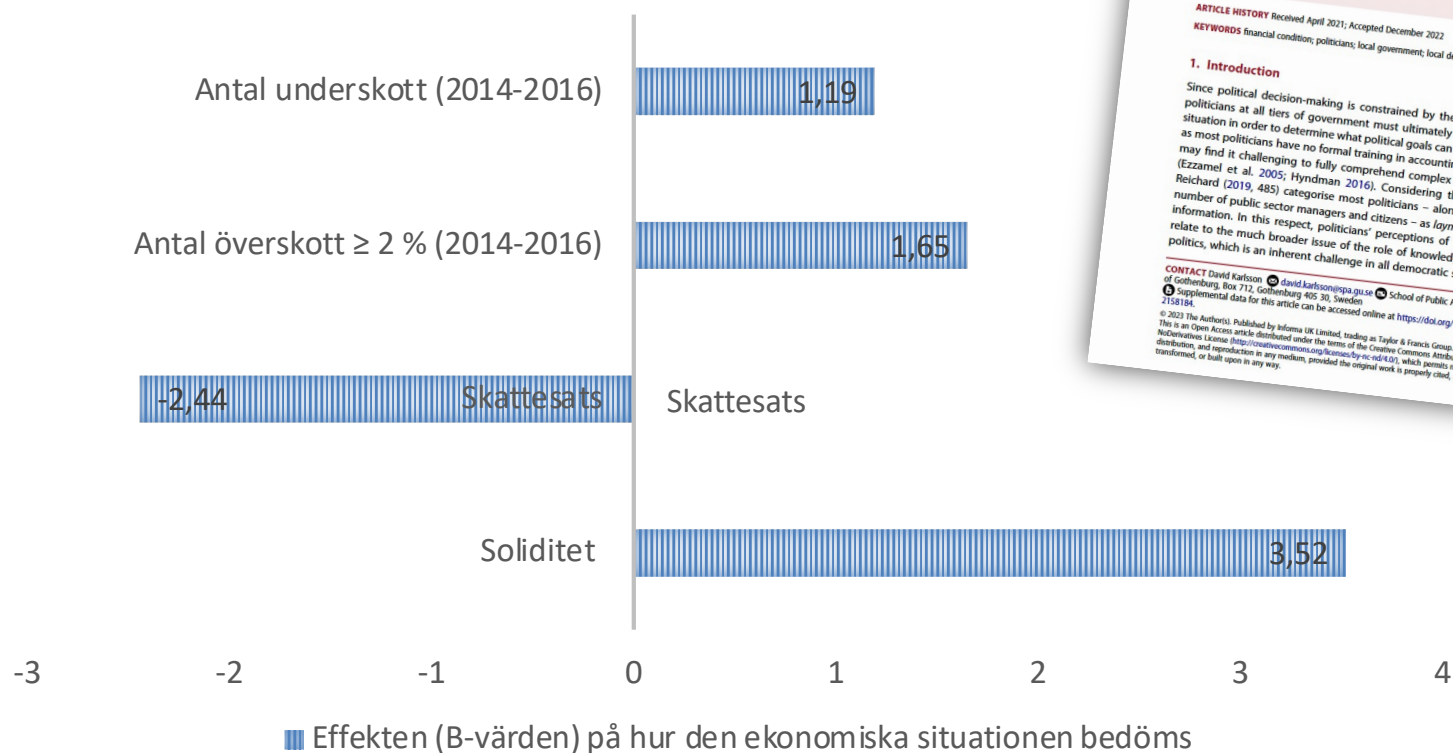
- ~~**Pessimisthypotesen:** det finns *inga* samband mellan perceptionsbaserade och redovisningsbaserade mått på ekonomin~~
- ~~**Realisthypotesen:** det finns samband mellan perceptionsbaserade och redovisningsbaserade mått på ekonomin~~
- **Optimisthypotesen:** det finns *starka* samband mellan perceptionsbaserade och redovisningsbaserade mått på ekonomin

KOLFU-enkäten 2017

- Enkätfråga om kommunens ekonomiska situation
 - Komplet data för 6 384 fullmäktigeledamöter, vilket motsvarar ca 54 procent av populationen
 - Svarsfrekvens på över 40 procent i nio av tio kommuner

Resultaten

Men...

- Det finns fortfarande en substantiell variation inom varje kommun när det gäller bedömningarna av den ekonomiska situationen
- Mer än hälften av variationen i uppfattningar härrör från skillnader mellan individer
- **Steg 2:** vad är det som orsakar dessa skillnader?

Nya hypoteser

1. Allt annat lika så bedömer politiker från **anti-etablissemangspartier** den ekonomiska situationen som sämre
2. Allt annat lika så bedömer **oppositionspolitiker** den ekonomiska situationen som sämre
3. Allt annat lika så bedömer politiker lägre ner i den **formella positionshierarkin** den ekonomiska situationen som sämre

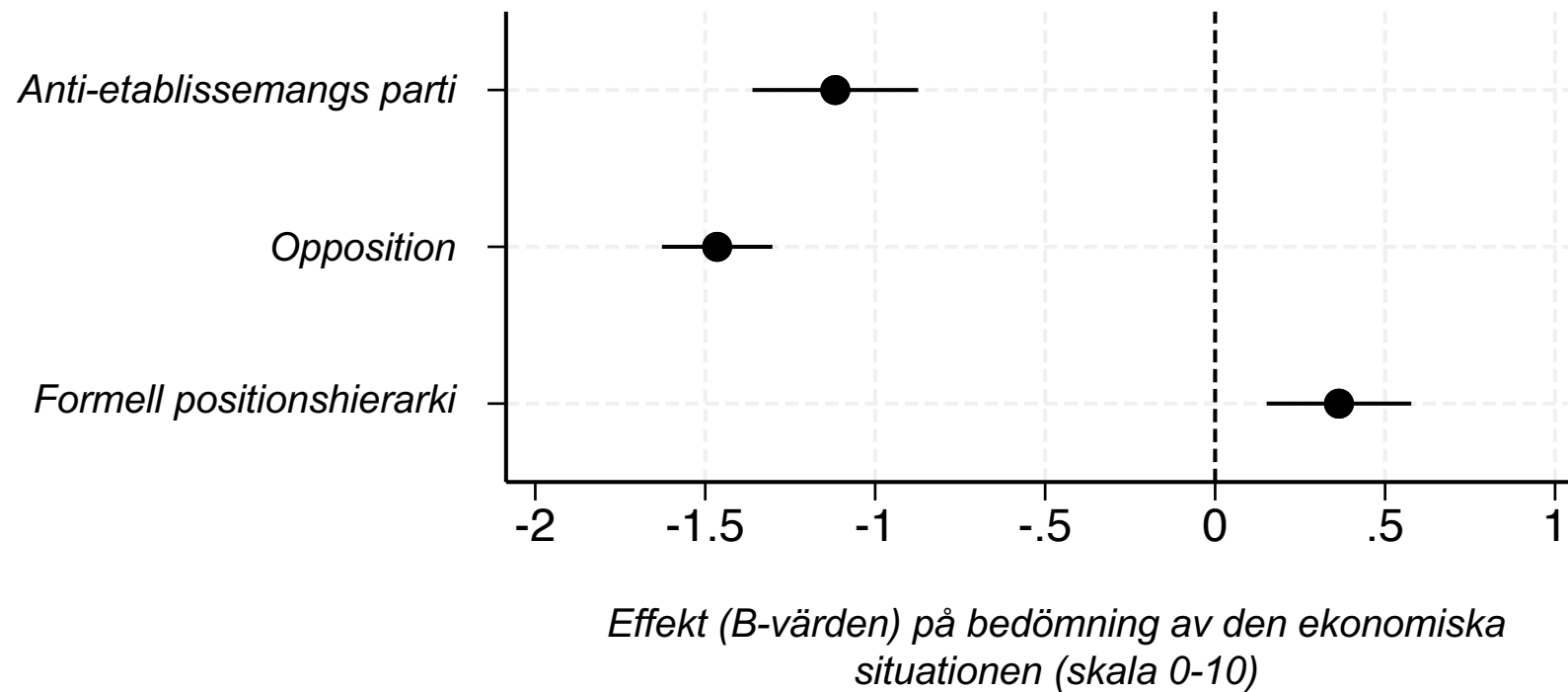
Lite kort om teorin

- Behavioural Public Administration
- Motiverad resonering
 - Spänning mellan viljan att noggrant tolka information och viljan att bibehålla överensstämmelse med sina tidigare övertygelser och attityder
 - Individer tenderar att resonera på sätt som stödjer deras befintliga övertygelser och attityder (även om det innebär att man bortser från information som talar emot)
 - Exempelvis: bedömningar av den egna organisations verksamhetsresultat
- Vi argumenterar att samma mekanism existerar i politiska organisationer

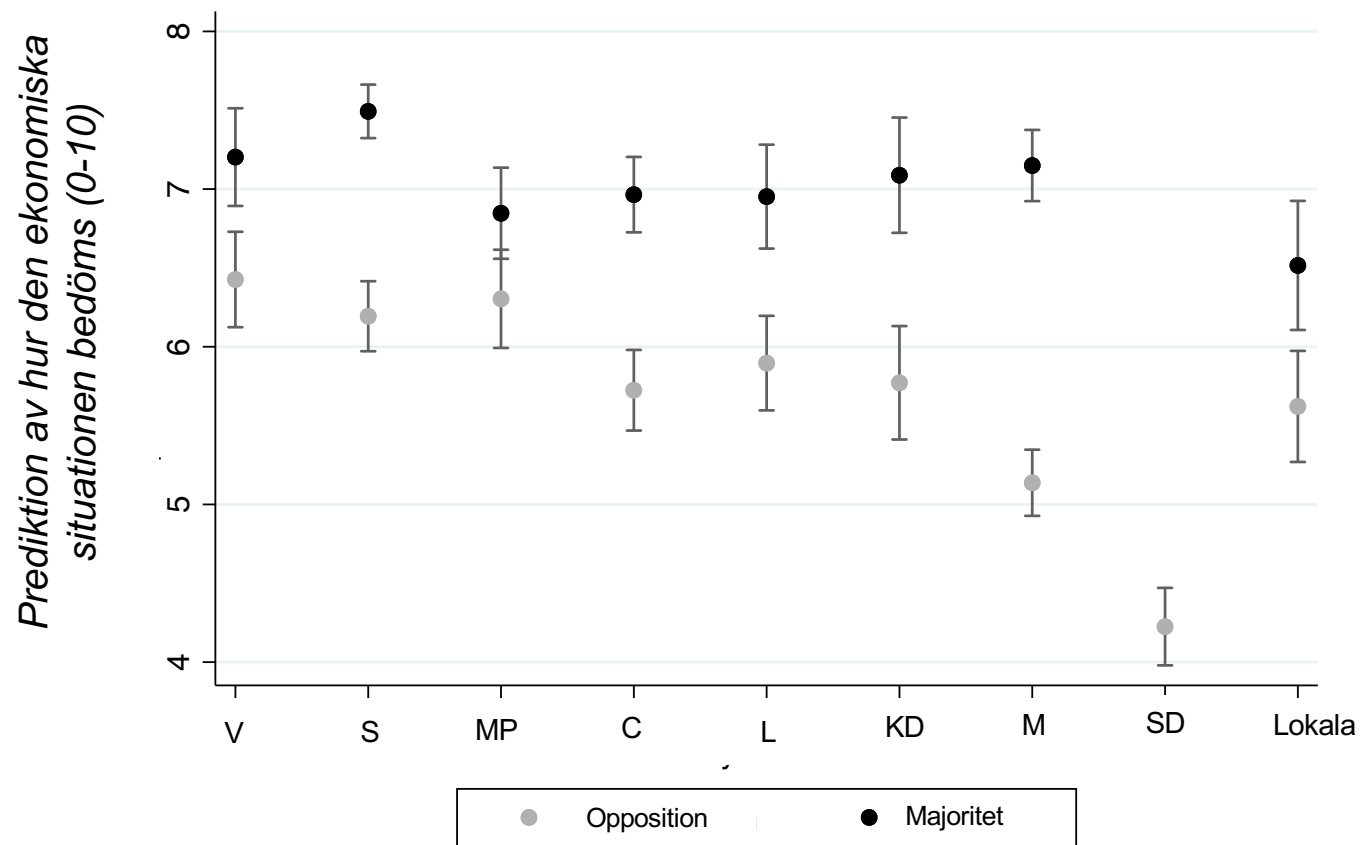
Metod och mått

- Våra testvariabler
 - Anti-etablissemangspartier = lokala partier + SD
 - Oppositionspolitiker = representant för parti som ej ingår i styret
 - Formell positionshierarki = sju gradigt rankindex, från endast KF-ledamot (0) till KSO (1)
- Flernivåregressionsanalys med kontroller på:
 - *Kommunnivå*: de finansiella indikatorerna samt demografiska och socioekonomiska faktorer
 - *Individnivå*: ålder, kön, utbildningsnivå och specialisering, inkomst och politisk erfarenhet

Resultaten i sammanfattning

Partiskillnaderna

Summa summarum

- Ja, det finns belägg för att en inte obetydande politisk bias existerar!
- Däremot finns inga direkta eller indirekta effekter som kan kopplas till utbildning
- Resultaten öppnar samtidigt upp för nya frågor och funderingar
 - Har detta betydelse för politiskt beslutsfattande?
 - Präglar detta bedömningen av annan information, såsom exempelvis verksamhetsrelaterade resultat?